

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი

საგანმანათლებლო პროგრამის დასახელება: არქეოლოგია / Archaeology

მისანიჭებელი კვალიფიკაცია: არქეოლოგიის ბაკალავრი / BA in Archaeology

სპეციალობა: არქეოლოგია

პროგრამის მოცულობა კრედიტებით: 240 ECTS კრედიტი. საბაკალავრო 240 ECTS კრედიტი ნაწილდება შემდეგნაირად: 50 ECTS კრედიტი ეთმობა საფაკულტეტო სავალდებულო სასწავლო კურსებს. 120 ECTS კრედიტი განკუთვნილია ძირითადი (მაპროფილებელი) სპეციალობისათვის. 60 ECTS კრედიტის ფარგლებში სტუდენტს შესაძლებლობა ეძლევა აირჩიოს სასურველი დამატებითი პროგრამა, ხოლო 10 ECTS კრედიტი განსაზღვრულია ე.წ. თავისუფალი კრედიტებისათვის.

ძირითადი (მაპროფილებელი) სპეციალობის 120 კრედიტი ნაწილდება შემდეგნაირად: 70 ECTS კრედიტი სპეციალობის ძირითადი კურსებისთვის, 40 ECTS კრედიტი სპეციალობის არჩევითი კურსებისთვის, ხოლო 10 ECTS კრედიტი განკუთვნილია საბაკალავრო ნაშრომისთვის.

სწავლების ენა: ქართული ენა

პროგრამის მიზანი: საბაკალავრო პროგრამის მიზანია სტუდენტს კომპლექსურად შეასწავლოს არქეოლოგიის თეორიული და პრაქტიკული ასპექტები; გააცნოს დარგის არსი, ისტორია, მიღწევები და მისი მნიშვნელობა კაცობრიობის განვითარების ობიექტური კანონების დადგენისა და ისტორიული მოვლენების რეკონსტრუირების საქმეში; ცივილიზაციათა კულტურულ-ისტორიული ევოლუციის ჭრილში კავკასიის რეგიონის, განსაკუთრებით კი საქართველოს ტერიტორიის მნიშვნელობის განსაზღვრა; გააცნოს მსოფლიოში უძველესი საზოგადოების კულტურული მემკვიდრეობა; შეასწავლოს საველი, საფიქსაციო და ლაბორატორიული სამუშაოების შესრულების თანამედროვე სტანდარტები და მეთოდები; შეასწავლოს მატერიალური ნაშთის ზოგადი ქრონოლოგიური და კულტურული კუთვნილების განსაზღვრის, სამეცნიერო და ეროვნული მნიშვნელობის დადგენის მეთოდოლოგია.

ყოველივე აღნიშნული კურსდამთავრებულს საშუალებას მისცემს დასაქმდეს არქეოლოგიურ გათხრებზე, მუზეუმებში, ექსპედიციებში, არქივებში, სპეციალიზებულ ლაბორატორიებში და ზოგადად, სიძველეთმცოდნეობის დარგში არსებული სხვადასხვა სახელმწიფო და კერძო სტრუქტურებში. გარდა ამისა, პროგრამის კურიკულუმის, კერძოდ კი საფაკულტეტო საგნების შესწავლის საფუძველზე, კურსდამთავრებულს საშუალება ეძლევა დასაქმდეს მომიჯნავე და საზოგადოებასთან ურთიერთობის სფეროში.

პროგრამა შეესაბამება უნივერსიტეტის მისიას და ემსახურება ეროვნულ და ზოგადსაკაცობრიო ღირებულებათა დამკვიდრებას, საზოგადოების ინტელექტუალურ, ზნეობრივ, კულტურულ და სოციალურ-ეკონომიკურ განვითარებას, საუნივერსიტეტო ტრადიციების განვითარებას, აკადემიური თავისუფლების დაცვას, სტუდენტზე ორიენტირებულ სწავლებას და კონკურენტუნარიანი კადრების მომზადებას.

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა: ერთიანი ეროვნული გამოცდები;

სწავლის შედეგი:

ცოდნა და გაცნობიერება:

არქეოლოგიის საბაკალავრო პროგრამის კურიკულუმით გათვალისწინებული თეორიული და პრაქტიკული სასწავლო დისციპლინების მასალის ათვისების საფუძველზე არქეოლოგიის ბაკალავრს გააჩნია არქეოლოგიის დარგობრივი სფეროს ფართო და კომპლექსური ცოდნა. კურსდამთავრებულს აქვს არქეოლოგიის საფუძვლების (ზოგადი არქეოლოგიის) ძირითადი პრინციპების საბაზისო ცოდნა, არქეოლოგიური კვლევის პროცესების ძირითადი ტენდენციების ცოდნა; მატერიალური კულტურის ნაშთის ერთ მთლიან კულტურულ კონტექსტში გააზრების უნარი; ფლობს სათანადო ტერმინოლოგიას და დარგობრივ სფეროში მუშაობის მეთოდებს; იცნობს დარგის სფეროს მთავარ პრინციპებს, თეორიებსა და კონცეფციებს; დაუფლებულია ინგლისურს B2 დონეზე საერთო ევროპული სარეკომენდაციო საბჭოს მიერ შემუშავებული ენის ცოდნის დონეთა განმსაზღვრელი ჩარჩოს მიხედვით, იცის რომელიმე კლასიკური ან აღმოსავლური ენის საფუძვლები აკადემიური და კვლევითი მიზნებისთვის. ფილოსოფიური აზროვნების განვითარების ძირითადი ეტაპები, კონცეპტები და მეთოდები, ფილოსოფიის ისტორიის, პოლიტიკისა და რელიგიის ფილოსოფიის, ეთიკის, ესთეტიკისა და ლოგიკის, ფილოსოფიური ანთროპოლოგიის საფუძვლები. საქართველოს ისტორიის ძირითადი ეტაპები, ფაქტები და მოვლენები მსოფლიოს გეოპოლიტიკურ კონტექსტში. აკადემიური წერის ძირითადი პრინციპები. ძირითადი ენათმეცნიერული თეორიები, პრინციპები და კვლევის მეთოდები.

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება:

არქეოლოგიის ბაკალავრს შეუძლია არქეოლოგიის დარგობრივ სფეროში კომპლექსური პრობლემების ამოცნობა/იდენტიფიცირება, არქეოლოგიური კვლევის ძირითადი მეთოდების გამოყენებით წყაროების დამუშავება და კვლევითი ან პრაქტიკული ხასიათის პროექტის განხორციელება წინასწარ განსაზღვრული მითითებების შესაბამისად. კურსდამთავრებულს აქვს სხვადასხვა სახის წყაროების მოპოვების (არქეოლოგიური ფონდები, არქივები, მუზეუმები) მათი დამუშავების და დაკვირვების უნარი; აქვს საველე და ლაბორატორიული გამოკვლევების წარმოების უნარი თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისად; სამუზეუმო და არქეოლოგიურ ფონდებზე მუშაობის უნარი; კონკრეტული არქეოლოგიური კომპლექსების კულტურული და ქრონოლოგიური ატრიბუციის უნარი; კონკრეტულ არქეოლოგიურ კულტურებსა და მათი განვითარების ძირითად მოვლენებში წვდომა; მათი განხილვა ამ კულტურათა წამყვან ნიშანთა ჩვენებით. პროგრამით მიღებული შესაბამისი ფართო ჰუმანიტარული ცოდნის, უნარების საფუძველზე აქვს ლინგვისტური და ისტორიული პროცესების ელემენტარული შეფასებისა და ანალიზის უნარი; ისტორიული ფაქტებისა და მოვლენების განზოგადებისა და ისტორიულ კონტექსტში განხილვის უნარი. ლოგიკური მსჯელობა, ანალიტიკური და კრიტიკული აზროვნება, სწორი დასკვნების გამოტანა და ფილოსოფიური ცნებებით ოპერირება. ჰუმანიტარულ სფეროში სხვადასხვა პრობლემატიკის ირგვლივ საკუთარი აზრის დამაჯერებლად ჩამოყალიბება /არგუმენტირება, მიზნის ადეკვატური ენობრივი ერთეულების შერჩევა და აკადემიურ გარემოში საჭირო სხვადასხვა დანიშნულების ტექსტების შექმნა. ძირითადი ენათმეცნიერული მეთოდების გამოყენება ამა თუ იმ პრობლემის გადასაჭრელად, კვლევითი ან პრაქტიკული ხასიათის პროექტის (ნაშრომის) განსახორციელებლად.

დასკვნის უნარი:

არქეოლოგიის ბაკალავრს აქვს დარგისათვის დამახასიათებელი მონაცემების შეგროვება და განმარტების, ახალი და განყენებული მონაცემების ანალიზის უნარი დარგობრივი სფეროსათვის შესაბამისი მეთოდების გამოყენებით (ანალიზი და სინთეზი); მონაცემთა ინტერპრეტაციისა და პრობლემის გადაჭრის უნარი; შეუძლია დასაბუთებული დასკვნის ჩამოყალიბება და მკაფიო არგუმენტებით დასაბუთება; პრობლემის სინქრონიზაში და დიაქრონიკაში ხედვის უნარი; სისტემის შემადგენელი ცალკეული ელემენტების ურთიერთზეგავლენის გააზრების, სიტუაციაში ადაპტირების და მინიმალური დახმარების პირობებში მუშაობის და გადაწყვეტილების მიღების უნარი.

კომუნიკაციის უნარი:

არქეოლოგიის ბაკალავრს შეუძლია პროფესიულ დისკუსიაში მონაწილეობა და აკადემიური ან კვლევითი პროექტის დეტალური წერილობითი ანგარიშის მომზადება. მას შეუძლია ასევე თანამედროვე საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების აქტიურად გამოყენება, მათ შორის დარგობრივ სფეროში; კურსდამთავრებულს აქვს ინდივიდუალური და ჯგუფური მუშაობის უნარი; ახალ გარემოსთან ადაპტირების უნარი;

სწავლის უნარი:

არქეოლოგიის ბაკალავრს აქვს სამუშაო დროის სწორად და რაციონალურად დაგეგმვისა და ორგანიზების უნარი; აქვს სამეცნიერო სიახლეებისადმი თვალის მიდევნების უნარი, სწავლის პროცესის დამოუკიდებლად დაგეგმვის უნარი; შეუძლია დამოუკიდებელი მუშაობა მინიმალური ხელმძღვანელობის პირობებში წინასწარ შეთანხმებული რეკომენდაციების/ინსტრუქციების შესაბამისად. მას აქვს განათლების შემდგომ (სამაგისტრო) საფეხურზე სწავლის გაგრძელების შესაძლებლობა.

ღირებულებები:

არქეოლოგიის ბაკალავრს კარგად აქვს გაცნობიერებული პროფესიული პასუხისმგებლობა და სათანადო აკადემიური და ეთიკური ნორმები. იცავს ინტელექტუალური საკუთრების უფლებას. აქვს კულტურათაშორისი განსხვავებების, კულტურული მრავალფეროვნების აღქმის, ადეკვატური გაგებისა და პატივისცემის უნარი; დემოკრატიული ფასეულობების პატივისცემა და მათ დასამკვიდრებლად სწრაფვა.

სწავლის შედეგების მიღწევის მეთოდები: სწავლის შედეგების მისაღწევად პროგრამა ლექციის, სამუშაო ჯგუფის, სემინარის, საშინაო დავალების, შუალედური შეფასების, პრეზენტაციის, რეფერატის, საველე ექსპედიციების, საბაკალავრო ნაშრომის, დასკვნითი გამოცდის და სხვ. ფორმატში იყენებს სხვადასხვა მეთოდს (ვერბალური მეთოდი, წიგნზე მუშაობის მეთოდი, მასალის დაკონსპექტება, ანალიზი და სინთეზი, ახსნა-განამატრებითი მეთოდი, ჯგუფური მუშაობა და სხვ.)

სტუდენტის ცოდნის შეფასების სისტემა:

სტუდენტის ცოდნა ფასდება 100 ქულიანი სისტემით; მინიმალურ შეფასებას წარმოადგენს 51 ქულა; უნივერსიტეტში მოქმედი სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესის თანახმად შეფასება ხორციელდება შემდეგნაირად: 91 -100 – ფრიადი, A; 81-90 –ძალიან კარგი, B; 71-80– კარგი, C; 61-70– დამაკმაყოფილებელი, D; 51-60–საკმარისი, E; 41-50– ვერ ჩააბარა, FX; 0-40 – ჩაიჭრა, F. შეფასების კრიტერიუმები მოცემულია კონკრეტულ სილაბუსებში. შეფასება ხორციელდება მინიმუმ ოთხი კომპონენტის მიხედვით.

დასაქმების სფეროები:

ბაკალავრიატის კურსდამთავრებული მზადაა სიძველეთა პროფილის მქონე საინფორმაციო ბიბლიოგრაფიული, სარეფერენტო, საარქივო-სამუზეუმო, მეთოდური საქმიანობისათვის. მას შეუძია დასაქმდეს არქეოლოგიურ გათხრებზე, მუზეუმებში, ექსპედიციებში, არქივებში, სპეციალიზებულ ლაბორატორიებში და ზოგადად, სიძველეთმცოდნეობის დარგში არსებული სხვადასხვა სახელმწიფო და კერძო სტრუქტურებში.

სასწავლო გეგმა: იხ. დანართი № 1

სილაბუსები: იხ. დანართი № 2

პროგრამის ხელმძღვანელი: ასოცირებული პროფესორი ზვიად კვიციანი

დამატებითი ინფორმაცია: ძირითადი სპეციალობის არჩევის ბოლო ვადაა მესამე სემესტრი. კურსდამთავრებულს საშუალება აქვს სწავლა გააგრძელოს მაგისტრატურაში.

ინფორმაცია პროგრამის განხორციელებისათვის აუცილებელი ადამიანური რესურსების შესახებ: (CV იხ. დანართი)

- პროფესორი ვახტანგ ლიჩელი
- ემერიტუსი გურამ გრიგოლია
- ემერიტუსი გურამ ლორთქიფანიძე
- ასოცირებული პროფესორი ზვიად კვიციანი
- ასოცირებული პროფესორი მარინა ფუთურიძე
- ასოც. პროფ. მარიკა მშვილდაძე
- მოწვეული პროფესორი გიორგი რჩულიშვილი
- ასოცირებული პროფესორი ნოდარ ხოდელი
- პროფესორი ბექან თუთბერიძე
- ასოცირებული პროფესორი ნინო სამსონია
- ასოცირებული პროფ. – გიორგი დვალაშვილი

ინფორმაცია პროგრამის განხორციელებისათვის აუცილებელი მატერიალური რესურსების შესახებ:

სტუდენტები ისარგებლებენ ინტერნეტით, ბიბლიოთეკით. ისინი პროფესიული მომზადების პროცესში პროგრამის პედაგოგებისაგან მიიღებენ ყველა საჭირო ინფორმაციასა და კონსულტაციას. უნივერსიტეტსა და საქართველოს ეროვნული მუზეუმის არქეოლოგიური კვლევის ცენტრს შორის არსებული მემორანდუმის საფუძველზე სტუდენტებს შესაძლებლობა ექნებათ გამოიყენონ არქეოლოგიის ინსტიტუტის ბიბლიოთეკა და მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა. სტუდენტთა განკარგულებაშია რეგულარულად მოქმედი საერთაშორისო არქეოლოგიური ექსპედიციის ბაზა (არქეოლოგიური ძეგლები), ახლად მოპოვებული და მუდმივად შევსებადი არქეოლოგიური მასალა, პუბლიკაციების შესაძლებლობა საზღვარგარეთის ქვეყნებში (იტალია, გერმანია), კომპიუტერული ტექნიკა, თსუ-ს ბაზაზე ახლად ჩამოყალიბებული არქეოლოგიური ლაბორატორია და ბიბლიოთეკა.

პროგრამის ფინანსური უზრუნველყოფა: არქეოლოგიის საბაკალავრო პროგრამის ფინანსური უზრუნველყოფა ხდება ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ბიუჯეტიდან, რომელიც უნივერსიტეტის ბიუჯეტის შემადგენელ ნაწილს წარმოადგენს. სწორედ საფაკულტეტო ბიუჯეტი უზრუნველყოფს პროგრამის განხორციელებაში ჩართული აკადემიური პერსონალისა და მოწვეული ლექტორების შრომის ანაზღაურებას, პროგრამის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის მოვლასა და სრულყოფას.

დამატებითი საგანმანათლებლო პროგრამის დასახელება: არქეოლოგია / Archaeology

პროგრამის მოცულობა კრედიტებით: 60 ECTS კრედიტი

სწავლების ენა: ქართული ენა

პროგრამის მიზანი: პროგრამის მიზანია სტუდენტს მისცეს საბაზისო ცოდნა არქეოლოგიური მეცნიერების საფუძვლებში, რომელსაც შეეძლება მინიმალური დახმარების პირობებში მატერიალური კულტურის ნაშთის ზოგადი ქრონოლოგიური და კულტურული კუთვნილების განსაზღვრა; საქართველოს არქეოლოგიური კულტურების შესახებ ცოდნა.

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა: წინაპირობის გარეშე

სწავლის შედეგი:

ცოდნა და გაცნობიერება:

კურსდამთავრებულს აქვს არქეოლოგიის საფუძვლების (ზოგადი არქეოლოგიის) ძირითადი პრინციპების საბაზისო ცოდნა; საქართველოს არქეოლოგიური კულტურების შესახებ ცოდნა; არქეოლოგიური კვლევის პროცესების ძირითადი ტენდენციების ცოდნა; მატერიალური კულტურის ნაშთის ერთ მთლიან კულტურულ კონტექსტში გააზრების უნარი; სტუდენტს აქვს საბაზისო ცოდნა კლასიკური ხანის ნივთიერი კულტურის უმთავრესი არქეოლოგიური ძეგლების, აგრეთვე ანტიკური არქეოლოგიის, ჩატარებული კვლევა-ძიების ძირითადი მიღწევების შესახებ.

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება:

კურსდამთავრებულს აქვს სხვადასხვა სახის წყაროების მოპოვების (არქეოლოგიური ფონდები, არქივები, მუზეუმები) მათი დამუშავების, სამეცნიერო მიმოქცევაში შემოტანისა და დაკვირვების უნარი; ფაქტობრივი მასალის ანალიზის, პრობლემების ამოცნობისა და მათი გადაჭრის უნარი შესაბამისი ცოდნის გამოყენებით; არქეოლოგიური კვლევის მეთოდების გამოყენების უნარი;

დასკვნის უნარი:

კურსდამთავრებულს აქვს ახალი და განყენებული მონაცემების ანალიზის უნარი დარგობრივი სფეროსათვის შესაბამისი მეთოდების გამოყენებით (ანალიზი და სინთეზი); მონაცემთა ინტერპრეტაციისა და პრობლემის გადაჭრის უნარი;

კომუნიკაციის უნარი:

აქვს აკადემიურ და პროფესიულ საზოგადოებასთან წერილობითი და ზეპირი ფორმით მშობლიურ და უცხოურ ენებზე კომუნიკაციის, საკუთარი მოსაზრებებისა და არგუმენტების წამოყენების უნარი.

სწავლის უნარი:

კურსდამთავრებულს აქვს სამეცნიერო სიახლეებისადმი თვალის მიდევნების უნარი, სწავლის პროცესის დამოუკიდებლად დაგეგმვის უნარი.

ღირებულებები:

ფლობს ეთიკის ნორმებს, აქვს ტოლერანტობისა და ინტელექტუალური საკუთრების პატივისცემის უნარი.

სწავლის შედეგების მიღწევის მეთოდები: სწავლის შედეგების მისაღწევად პროგრამა ლექციის, სამუშაო ჯგუფის, სემინარის, საშინაო დავალების, შუალედური შეფასების, პრეზენტაციის, რეფერატის, დასკვნითი გამოცდის და სხვ. ფორმატში იყენებს სხვადასხვა მეთოდს (ვერბალური მეთოდი, წიგნზე მუშაობის მეთოდი, მასალის დაკონსპექტება, ანალიზი და სინთეზი, ახსნა –განამატრებითი მეთოდი, ჯგუფური მუშაობა და სხვ.)

სტუდენტის ცოდნის შეფასების სისტემა:

სტუდენტის ცოდნა ფასდება 100 ქულიანი სისტემით; მინიმალურ შეფასებას წარმოადგენს 51 ქულა; უნივერსიტეტში მოქმედი სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესის თანახმად შეფასება ხორციელდება შემდეგნაირად: 91 -100 – ფრიადი, A; 81-90 –ძალიან კარგი, B; 71-80– კარგი,C; 61-70– დამაკმაყოფილებელი, D; 51-60–საკმარისი, E; 41-50– ვერ ჩააბარა, FX; 0-40 – ჩაიჭრა, F. შეფასების კრიტერიუმები მოცემულია კონკრეტულ სილაბუსებში. შეფასება ხორციელდება მინიმუმ ოთხი კომპონენტის მიხედვით.

სასწავლო გეგმა: იხ. დანართი № 1

სილაბუსები: იხ. დანართი № 2

პროგრამის ხელმძღვანელი: ასოცირებული პროფესორი ზვიად კვიციანი

დამატებითი ინფორმაცია: დამატებითი სპეციალობის არჩევის ბოლო ვადაა მეოთხე სემესტრი.

ინფორმაცია პროგრამის განხორციელებისათვის აუცილებელი ადამიანური რესურსების შესახებ: (CV იხ. დანართი)

სრული პროფესორი ვახტანგ ლიჩელი
ემერიტუსი გურამ გრიგოლია
ასოცირებული პროფესორი ზვიად კვიციანი
ასოცირებული პროფესორი მარინა ფუთურიძე
ასოც.პროფ. მარიკა მშვილდაზე
მოწვეული პროფესო გიორგი რჩეულიშვილი
ასოცირებული პროფესორი ნოდარ ხოდელი
სრული პროფესორი ბეჟან თუთბერიძე
ასისტენტ–პროფესორი ნინო სამსონია
ასოცირებული პროფ. – გიორგი დვალაშვილი